

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TUSİAD

2014 / 16

22 Nisan 2014

BU SAYIDA:

AB - UKRAYNA
AB - RUSYA
AVRUPA PARLAMENTOSU
KALKINMA YARDIMLARI
GÜVENLİK POLİTİKASI
YENİLİKÇİLİK
ŞİRKET İŞLERİ
ÇEVRE

TUSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR

AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Gamze Erdem Türkelli – Dilek Aydın

AB - Ukrayna

- AB, ABD, Ukrayna ve Rusya Federasyonu resmi temsilcileri Ukrayna'daki duruma ilişkin Cenevre'de gerçekleşen toplantının ardından 17 Nisan günü ortak açıklama yayımladı. Taraflar arasında, ülkede gerilimin azaltılması ve tüm vatandaşların güvenliğinin yeniden sağlanmasına yönelik nihai somut adımlar üzerine anlaşma sağlandığı belirtildi. Tüm taraflar şiddet, tehdit veya provakasyondan uzak durmaya davet edilirken, toplantının katılımcılarının her tür aşırılık, ırkçılık ve anti-semitizm dahil olmak üzere din temelli tahammülsüzlüğü şiddetle kınayarak reddettikleri dile getirildi.

Ayrıca tüm yasa dışı silahlı grupların silahsızlandırılması, yasa dışı olarak el konulan tüm binaların meşru sahiplerine geri verilmesi ve Ukrayna'nın şehir ve kasabalarında işgal edilen tüm sokak, meydan ve diğer kamusal alanların boşaltılması gerektiği kaydedildi. Ölüm cezasına çarptırılan suçlular dışında tüm protestocuların, bina ve diğer kamusal alanlardan çekilen ve silahlarını teslim eden kişilerin af kapsamına alınmalarının sağlanacağı dile getirildi.

Önümüzdeki günlerde ülkede gerilimin azaltılmasına yönelik bu tedbirlerin acilen uygulanmasında Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (OSCE/AGİT) Özel Gözetim Heyeti'nin liderlik rolü üstlenmesi gerektiği üzerine anlaşma sağlandı. Gözetimci desteği sağlanması dahil olmak üzere, ABD, AB ve Rusya bu heyete destek vereceğini taahhüt etti.

Yeni anayasa oluşturma sürecinin şeffaf, kapsayıcı ve hesap verilebilir olacağı belirtildi. Ukrayna'nın tüm bölgelerine ve tüm siyasi gruplara ulaşmanın yanı sıra halkın görüş ve değişiklik önerilerinin değerlendirmeye alınmasına izin verecek şekilde hızla kapsamlı bir ulusal diyalog kurulmasının sürece dahil olduğu vurgulandı.

Ayrıca toplantının katılımcıları Ukrayna'da ekonomik ve mali istikrarın sağlanmasının öneminin altını çizdi ve yukarıda belirlenen tedbirlerin uygulanmasına

yönelik olarak ek destek olanaklarını değerlendirmeye açık olduklarını kaydettiler. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - Rusya

- Rusya'nın Ocak 2014'te uygulamaya koyduğu AB'den domuz ve domuz ürünleri ithalatı yasağı ile ilgili olarak AB, Dünya Ticaret Örgütü'ne şikayette bulundu. Rusya'nın AB'ye uyguladığı yasağın, AB'nin Rusya'ya ihracatının %25'ini etkiliyor.

Rusya AB'ye uyguladığı yasağı Litvanya, Polonya ve Belarus sınırındaki bir bölgede vahşi domuzlarda dört adet Afrika domuz humması vakasına rastlanmasına dayandırmıştı. AB tarım sektörünün önemli kayıplara uğramasına neden olmaya devam bu ticaret yasağının AB Komisyonu'nun Rusya ile ikili diyalogu çerçevesinde de çözüme kavuşturulamaması ve önümüzdeki yakın dönemde de herhangi bir çözüm yolunun mümkün görülmemesi nedeniyle AB DTÖ'nün anlaşmazlıkların çözümü sürecini başlatmaya karar verdi. AB Rusya'ya bu konunun "bölgeselleştirilmesi" şeklinde bir çözüm yolu önermişti; bu öneriye göre ithalat yasağının sadece Afrika domuz humması vakasına rastlanan bölge kaynaklı ürünlere uygulanması söz konusu olacaktı. Ancak bu öneri Rusya tarafından kabul edilmedi.

Sağlıktan sorumlu AB Komiseri Toio Borg AB'nin tüm önlemleri uygulamaya koyduğunu, Afrika domuz humması vakasına rastlanan yaban domuzlarının Belarus sınırına yakın bölgelerde tespit edildiğini ve bu hastalığın büyük bir ihtimalle Rusya kaynaklı olduğunu söyledi ve Rusya'nın uygulamaya koyduğu yasağın ileri sürülen gerekçe ile orantısız olduğunu savundu.

Dünya Ticaret Örgütü'ne 2012'de üye olan Rusya, hayvan sağlığı ile ilgili kuralların bilimsel gerekçelere dayandırılacağı, tüm ticaret ortaklarına eşit koşullarla uygulanacağı ve ticareti engellemek amacıyla kullanılmayacağı taahhüdünde bulunmuştu. Buna karşın Rusya AB'den ithalata yasak uygularken, Afrika domuz humması vakaları tespit edilen Belarus'tan domuz ve domuz ürünleri ithalatını

durdurmadı. Bu nedenle de AB, Rusya'nın çifte standart uyguladığını ileri sürüyor. DTÖ nezdindeki girişim sonrasında AB ve Rusya, DTÖ nezdinde görüşmelere başlayarak sorunun çözümlenmesini hedefleyecek. Görüşmelerin 60 günlük süre içinde tatmin edici bir şekilde sonuçlanmaması durumunda AB, DTÖ çatısı altında bir panel oluşturulması ve Rusya'nın yürürlüğe koyduğu uygulamaların yasal olup olmadığının bu panel tarafından değerlendirilmesini isteyebilecek.

AB'nin Rusya'ya domuz ve domuz ürünleri ihracatı 2013 yılında 1,4 milyon €'ya ulaştı. Rusya AB'nin üçüncü ticaret ortağı, AB ise Rusya'nın birinci ticaret ortağı durumunda bulunuyor. 2013'te AB'nin Rusya'ya toplam ihracatı 123 milyar €, Rusya'dan ithalatı ise 232 milyar €'ya ulaştı. [İnternet bağlantısı için](#)

Avrupa Parlamentosu

- Ürün güvenliğinin artırılması ile ilgili AB Komisyonu'nun yasa paketi önerisi Avrupa Parlamentosu'nda kabul edildi. AB Komisyonu tarafından Şubat 2013'de kabul edilen yasa paketinde iki yönetmelik taslağı yer alıyor; ürün güvenliği ve pazarın denetlenmesi. Tüketicinin korunmasıyla ilgili olarak **ürün güvenliğinin** artırılmasını hedefleyen düzenlemelere göre Tek Pazar'da satılan gıda dışı ürünlerde "made in" (üretim yeri) etiketlendirmesi zorunlu hale gelmesi amaçlanıyor. Kurallara uymayan ve / veya tüketiciler açısından tehlike içeren ürünleri satan ve pazara sunan şirketlere uygulanan yaptırımlar da artırılıyor.

Etiketlendirmenin zorunlu hale getirilmesi sonrasında gıda dışındaki ürünlerin menşesi ve tüm üretim bilgileri daha doğru bir şekilde tespit edilebilecek. Halihazırda AB'de uygulamada olan kurallar çerçevesinde üreticilerin "made in" etiketlemesi yapması zorunluluğu bulunmuyor; üretim yeri etiketlemesi isteğe bağlı olarak yapılıyor. AB'nin tüketiciler açısından tehlikeli olan ürünleri saptamak üzere oluşturulan alarm sistemi RAPEX tarafından tespit edilen ürünlerin %10'unun üzerinde üretici bilgileri yer almıyor. AB Komisyonu'nun yasa

paketi önerisi, tedarik zincirinin daha saydam bir hale gelmesi açısından da önemli bir aşama niteliği taşıyor. Komisyon'un önerisine göre etiket üzerinde malın üretildiği AB ülkesi belirtilebileceği gibi sadece "AB'de üretilmiştir" ibaresi yer alabilecek. Başka yerlerde üretilen ara girdilerden oluşan ürünlerde ise üretim sürecinin asıl en önemli bölümünün gerçekleştirilmiş olduğu yer (AB gümrük kurallarında yer alan tanıma uygun olarak) üretim yeri olarak belirtilecek. AB Komisyonu'nun yasa tasarısı üye ülkelerin bir ortak pozisyon belirleyememesi nedeniyle halihazırda AB Konseyi'nde onaylanmamış durumda.

Yasa paketinin Avrupa Parlamentosu'ndaki ilk okuması sürecinde milletvekilleri üretim yerini gösteren etiketlerin AB iç pazarında satılan tüm ürünlere konulması gerektiğini savundu. Milletvekilleri etiketlendirme ile ilgili kurallara sistemli bir şekilde uymayan firmaların oluşturulacak "kara liste"de yer almasını ve bu listede yer alan firmaların tüketicilerin bilgisine sunulmasını istiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- Çalışmak amacıyla bir AB ülkesinden diğerine yerleşen kişilerin **emeklilik** ile ilgili olarak o ana kadar kazanmış oldukları tüm haklarını yerleştikleri ülkeye taşıyabilmesi ile ilgili AB Komisyonu önerisi Avrupa Parlamentosu'nda yapılan oylamada kabul edildi. Yasa tasarısının yürürlüğe girebilmesi için AB Konseyi'nde de onaylanması gerekiyor. Yasa tasarısı ile ilgili AP raporu Hollandalı milletvekili Ria Oomen-Ruijten tarafından kaleme alınmıştı.

Halihazırda AB'de bir üye ülkeden başka bir üye ülkesine taşınan kişiler ilk ülkede çalıştıkları süre ile ilgili olarak devlet tarafından sağlanan emeklilik haklarını kaybetmiyorlar. Ancak, zorunlu emeklilik ödemelerinin üzerine eklenen, (primleri sadece çalışanlar tarafından ödenen ya da işyeri katkısı ile ödenen) "ek emeklilik planları" ile ilgili kazanımlar ile ilgili olarak AB'nin tamamında geçerli tek bir uygulama bulunmuyor. Bu nedenle de bir üye ülkeden diğerine yerleşen kişilerin önceki kazanımlarını kaybetme (özellikle bazı durumlarda

prim ödemesi yapılmış olan sürenin yeterince uzun olmaması halinde) riski bulunuyor.

Yeni yasa önerisi kapsamında prim ödemelerine başladıktan sonra ek emeklilikten yararlanabilmeye hak kazanmak için gereken sürenin (vesting period) üç yıldan fazla olması engelleniyor. Yasa tasarısı AB Komisyonu tarafından 2005 yılında oluşturulmuş, 2007'de de gözden geçirilerek yeniden düzenlenmişti. Avrupa Parlamentosu'ndaki ilk okuma 2007'de gerçekleşmişti. Yasa tasarısı, AB üyelerinde farklı sistemlerin uygulamada olduğu ileri sürülerek, AB Konseyi'nde altı yıl bloke edilmişti. Avrupa Parlamentosu'ndaki oylamadan sonra yasa tasarısının yürürlüğe girebilmesi için AB Konseyi'nde de oybirliği ile oylanıp kabul edilmesi gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Kalkınma Yardımları

- Kalkınmadan sorumlu AB Komiseri Piebalgs AB ve Yeni Zelanda'nın **Pasifik** bölgesinde kalkınmayı desteklemek üzere ortaklaşarak finanse ettiği projeleri yerinde inceleyecek. AB ve Yeni Zelanda, Pasifik bölgesinde kalkınmanın güçlendirilmesi amacıyla Samoa, Tuvalu, Kiribati ve Cook Adaları'nda yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği projelerine finansman sağlıyor.

Pasifik bölgesindeki adalar deniz suyu seviyesinin yükselmesi gibi küresel ısınmanın olumsuz sonuçlarından daha fazla etkileniyor. İklim değişikliği bölgedeki adalarda yaşayan halkın günlük yaşamlarını etkilerken, ekonomik gelişmeyi de engelliyor. Fosil kökenli yakıtların ada halkı için giderek daha pahalı olmasının yanı sıra adaların merkeze uzak dış bölümlerinde elektrik sıkıntısı yaşanması da ekonomi faaliyetlerini olumsuz etkiliyor.

AB'nin Yeni Zelanda ile birlikte desteklediği projeler arasında şunlar yer alıyor:

- Tuvalu'nun merkeze uzak adalarında güneş panellerinden yenilenebilir enerji elde

edilebilmesi için yürütülen 2,5 milyon € maliyetli proje.

- Cook Adaları da dahil olmak üzere bölgede altı tane fotovoltaiik güç üretim santrali yapımı için Asya Kalkınma Bankası ile ortaklaşa yürütülen proje.
- Çevreye zararlı olmayan inşaat malzemelerine erişimin kolaylaştırılması sayesinde Kiribati'de kıyıların korunması için 2,5 milyon 'luk proje.
- Çevre ile ilgili ve çevreden kaynaklanan (sivrisineklerden, vektörlerden, su salyangozlarından, böceklerden ve benzeri hayvanlardan kaynaklanan) hastalıkların incelenmesi ve izlenmesi için Kiribati'de sağlık laboratuvarı kurulması projesi için 500 bin €.

Hızla büyüyen ekonomisi ve zengin doğal kaynaklarına karşın Papua Yeni Gine hala kalkınma ile ilgili bazı güçlüklerle karşı karşıya bulunuyor. Papua Yeni Gine halkının %80-85'i kırsal bölgelerde yaşıyor ve geçimini tarımdan sağlıyor. Birleşmiş Milletler'in Bin Yıl Kalkınma Hedefleri'nin Papua Yeni Gine'de 2015'e kadar yakalanması hala mümkün görünmüyor. Bununla birlikte 2012'de göreve gelen yeni hükümetin sağlık, eğitim, alt yapı ve yolsuzlukla mücadele alanlarındaki girişimleri olumlu sonuçlar elde edilmesini sağlıyor. AB Komiseri Andris Piebalgs yapacağı ziyaret kapsamında Papua Yeni Gine'nin kalkınma alanındaki çabalarına AB'nin verdiği desteği sürdürmeye kararlı olduğunu vurgulayacak ve 60 milyon €'luk iki yeni proje başlatacak. Projelerden biri (26 milyon €) insan kaynakları alanında teknik ve mesleki eğitimlerin geliştirilmesi; ikincisi ise kırsal ekonomik kalkınma başlığı altında kırsal bölgelerde altyapının inşası (yol yapımı), tarım değer zincirinin geliştirilmesini hedefleyecek. [İnternet bağlantısı için](#)

Güvenlik Politikası

- AB Dönem Başkanlığı çerçevesinde Yunanistan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Evangelos Venizelos, 14 Nisan 2013'te Strazburg'da toplanan Avrupa Parlamentosu (AP) Dışişleri Komitesi'nde

AB **Deniz Güvenliği Stratejisi** üzerine hazırlanan taslağa ilişkin gelişmelerle ilgili AP üyelerini bilgilendirdi. Yeni taslağın hedefinin, mevcut durumda ordu ve kolluk kuvvetleri odaklı olan AB Deniz Güvenliği stratejisinin kapsamının genişletilmesi olduğunu belirten Venizelos, kapsama dâhil edilmesi planlanan konuları şöyle sıraladı:

- AB'de ekonomik büyüme ve rekabetçiliğinin artırılması,
- Ticaret ve ulaşımın deniz üzerinden engelsiz olarak yürütülmesi,
- **Enerji güvenliğinin** sağlanması,
- Liman güvenliğinin artırılması,
- AB dış sınırlarının güvenliğinin artırılması,
- Biyoçeşitliliğin korunması,
- Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (UNCLOS) ile tam uyumun sağlanması;
- Akdeniz başta olmak üzere kıta sahanlığı ve AB genelinde Münhasır Ekonomik Bölgelerin içerdiği büyüme potansiyelinin desteklenmesi. [İnternet bağlantısı için](#)

Yenilikçilik

- Avrupa Parlamentosu 22 milyar €'luk **Yenilikçiliğe Yatırım Paketi**'ni onayladı. Araştırma, Yenilikçilik ve Bilimden sorumlu AB Komiseri Geoghegan-Quinn kararın memnuniyetle karşılandığını dile getirerek, Temmuz ayında projelerin başlatılması amacıyla paketin AB Konseyi tarafından biran önce onaylanmasını umduğunu belirtti. **Kamu - özel sektör** ve kamu - kamu ortak araştırma projelerinin desteklenmesini hedefleyen Yenilikçiliğe Yatırım Paketi'nin büyük kısmı ile altı adet kamu - özel sektör ortaklığına dayanan araştırmanın finanse edilmesi planlanıyor. Bu projelerin yenilikçi ilaçlar, havacılık, biyolojik temelli sanayi ürünleri, aeronotik, yakıt hücresi ve hidrojen, elektronik ve demir yolları üzerine araştırmaları içereceği belirtiliyor. Önümüzdeki yedi sene içinde Yenilikçiliğe Yatırım Paketi kapsamında AB tarafından yapılan 9 milyar €'luk yatırımın özel sektör ve üye devletlerden 4 milyar €'luk bir yatırım tetikleyeceği öngörülüyor. AB finansmanı **Ufuk 2020 (Horizon 2020)** çerçevesinde sağlanacak. [İnternet bağlantısı için](#)

Şirket İşleri

- Finansal Olmayan Şirket Bilgilerinin Raporlanması üzerine Yönerge Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edildi. Yönerge uyarınca kapsam dahilindeki şirketlerin şirket politikalarının çevre, toplumsal yaşam ve çalışanlar üzerindeki ve insan haklarına saygı, yolsuzluk ve rüşvetle mücadele alanlarındaki etkilerine ilişkin bilgileri raporlamaları gerekiyor. Ek olarak yönetim kurullarında cinsiyet dağılımına ilişkin istatistiki bilgilerin raporlaması zorunluluğu da getiriliyor.

Yeni kurallar sadece 500'den fazla çalışanı olan büyük şirketlere (özellikle kamu yararına çalışan kuruluşlara) uygulanacak. Bu tarz kapsamlı raporlamanın maliyeti göz önünde bulundurularak küçük ve orta büyüklükteki işletmeler (KOBİ'ler) kapsam dışında tutuluyor. AB genelinde raporlama kapsamına giren yaklaşık 6000 büyük şirket ve grup bulunuyor.

Yönerge dahilinde benimsenen yaklaşımın bürokratik külfetlerin azaltılmasını hedeflediği belirtiliyor. Bu sebeple ilgili şirketlerden ayrıntılı bir rapor yerine belirtilen alanlardaki faaliyetlerinin gelişimi, performansı, konumu ve etkilerini anlamak için gereken bilgileri açıklamaları isteniyor. Ayrıca şirketlere raporlama yöntemlerine ilişkin olarak da esneklik tanınıyor. Bu bağlamda şirketler raporlamayı uluslararası, ulusal veya AB yönergeleriyle uyumlu olarak (örneğin BM Küresel İlkeler Sözleşmesi, ISO 26000 veya Almanya Sürdürülebilirlik Yönergesi) gerçekleştirebilecekler. Yönerge ile birlikte şirketlerin yönetim kurullarında çeşitlilik sağlanmasına yönelik politikalarına ilişkin bilgileri de paylaşımları istenecek. Bu başlık altında şirketlerin ilgili politika kapsamında hedeflerini, uygulama yöntemlerini ve elde edilen sonuçları rapor kapsamında belirtmeleri bekleniyor. Bu tür bir politika benimsememiş olan şirketlerin ise uygulamama sebeplerini açıklamaları gerekecek.

AB Komisyonu önerisinin yasa olabilmesi için, önerinin Avrupa Konseyi tarafından da kabul edilmesi gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Çevre

- AB genelinde çöp ve atıkların yarattığı sorunlara ilişkin farkındalık yaratmak, bireylerin davranış biçimlerini iyi yönde değiştirmek ve mahalle ve sokakların gönüllü girişimler aracılığıyla temizlenmesi gibi eylemleri teşvik etmek için 10 Mayıs'ta "Avrupa'yı Temizleme Günü" düzenlenecek. Etkinlik Avrupa Atık Azaltımı Haftası kapsamında gerçekleşecek.

Etkinlik kapsamında bu yönde düzenlenen farklı girişimlerin eşgüdümü ile Avrupa genelinde sokakların temizlenmesi ve konuya ilişkin benzer farkındalık kampanyalarının düzenlenmesi planlanıyor. Aynı zamanda vatandaşların bu sorunla ve olası çözüm yöntemleriyle ilgili bilgilendirilmesi için 21 Avrupa ülkesinde iletişim merkezleri oluşturuldu. Etkinliğin birincil amacı bu konuda davranış biçimlerinin değiştirilmesinin çevrenin korunmasından, geri dönüşüm yoluyla ekonomik fırsat ve istihdam yaratımına pek çok faydasının olacağını anlatılması. AB Komisyonu'nun desteklediği etkinlikler büyük oranda yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve gönüllü vatandaş girişlerinin çabalarıyla 15 AB üye ülkesinin yanı sıra Türkiye, Andora, Bosna-Hersek, Sırbistan ve Norveç'te gerçekleştirilecek. [İnternet bağlantısı için](#)

***

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 14 – 15 Nisan, Dışişleri Konseyi
- 14 – 15 Nisan, Tarım ve Balıkçılık Konseyi
- 5 Mayıs, Eurogroup Toplantısı
- 8 Mayıs, Dışişleri Konseyi
- 12 Mayıs, Dışişleri Konseyi
- 13 Mayıs, Genel İşler Konseyi
- 15 – 16 Mayıs, AB Liderler Zirvesi

Konferanslar

- 15 Nisan, The 2004 Enlargement ten years on: What lessons for the Eastern Partnership? , CEPS, www.ceps.be
- 24 Nisan, Labour Mobility in the EU: Dynamics, Patterns and Policies, CEPS, www.ceps.be
- 28 Nisan, EU – Indonesia: 21st Century partners?, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 29 Nisan, Who Owns EU Citizenship? Loss and Acquisition of Citizenship and the Role of the EU, CEPS, www.ceps.be
- 3 Haziran, The priorities of the Italian Presidency of the Council of the EU, EPC, www.epc.eu